

Könyv- és folyóiratszemele

Cimbora, Rád köszöntöm fél kupámat! Kőolaj- és földgázbányász emlékkupák és korszók

A könyv az OMBKE Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztálya kezdeményezésére 2005-ben elindított bányászati (olajbányászati) hagyományörző kiadványok újabb tagjaként jelent meg a magyar kőolaj- és földgázbányászat 70 éves évfordulójának tiszteletére.

A bányászokat, kohászokat és erdészeket képező régi selmeci-soproni akadémia diákjai életük fontos eseményeit sok esetben szakestélyekkel fejezték be. Ezeket és az egyéb diákösszejöveteleken elfogyasztott nedűt (bort, krampampulit, de leginkább sört) általában külön e célra készített poharakból, kupákból, serlegekből vagy korsókból itták (és isszák ma is) a firmák és a meghívott vendégek. A selmeci gyökerű diák-hagyományok őrzésében és felelevenítésében élenjáró Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen 1967-ben készítettek első alkalommal az ötödéves bányász és kohász végzős hallgatók a szalag- és gyúrávató szakestélyükre alkalmi söröskorsót. Ezt a hagyományt a későbbi években tovább folytatták, sőt más karok is átvették, így az egyetem ma már tekintélyes söröskorsó-gyűjteménnyel rendelkezik. A szakestélyek rendezésének szokását a végzett mérnökök az ipari tevékenységükben is meghonosították: a szakma jelesebb eseményeit, ünnepeit szakestéllyel zárták. Ezekre az alkalmakra emlékkorsók készültek, melyeket a szakma vagy az egyesületi élet egy-egy neves képviselője „komoly pohár” beszéddel avatott fel ünnepélyes keretek között.

Egyesületi és szakmai életünk „e kellékéről” az eddigi kiadványokban általában rövid említés történt, vagy csak néhány reprezentáns darabot mutattak be. A *Cimbora, Rád köszöntöm fél kupámat!* című könyv a diák söröskorsók „őstől” (az 1820-1840 évekből eredeztetett Rhonici öntöttvas kupától) napjainkig készített, 300-nál is több olyan korsót/kupát mutat be, melyeket a szénhidrogéniparban tevékenykedő bányászok (kőolaj- és földgázbányászok) diákéletük során, iparági szakmai vagy egyesületi ünnepségeikhez kapcsolódó szakestélyeken kaptak és használtak. A könyvben megtalálhatók közel negyven év valétáns korsói, jeles egyetemi és iparági események alkalmából készített korsók, az OMBKE, a Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály, valamint az olajbányász hagyományörző és baráti körök által kiadott korsók is. A bemutatott korsók/kupák a *MOIM Képző- és Iparművészeti Gyűjteményének*, a *Miskolci Egyetem Valéiaklubja*, *Könyvtár- és Levéltára*, az *Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület* titkársága és lelkes hagyományörző kollégáink, tagtársaink gyűjteményének féltett darabjai. A kupák „őseinek”, a Rhonici kupának egyik másolatát az Országos Műszaki Múzeum Öntödei Múzeuma bocsátotta rendelkezésre.

(dé)

Életutak – Földtudósok az Akadémián

Kiváló időpontban – a Magyar Tudományos Akadémia 177. közgyűlésének a napján – jelent meg *dr. Horn János* új könyve, melyben 12 földtudós akadémikus életútját és szakmai munkáját ismerhetjük meg. Lapunk ezen könyvsorozat eddig megjelent 6 könyvéről tájékoztatást adott, és így teszünk most a sorozat hetedik tagjával.

A földtudomány minket érintő minden területéről vállalták a visszaemlékezés megírását a Magyar Tudományos Akadémia X. Osztály tagjai, így *Ádám Antal*, *Bárdossy György*, *Hetényi Magdolna*, *Kovács Ferenc*, *Marosi Sándor*, *Meskö Attila*, *Nemecz Ernő*, *Pantó György*, *Pápay József*, *Salamon Miklós*,

Verő József, *Vörös Attila* akadémikusok életútját, munkásságát ismerhetjük meg számos új ismerettel gazdagodva.

Az akadémikusok visszaemlékezései mellett a könyv tartalmazza *dr. Zsámboki Lászlónak*, a Miskolci Egyetem c. főigazgatójának „Ajánlás gyanánt: Minden út Selmeccről vezet! (Néhány sor a földtudomány 18-19. századi magyarországi megalapozóirol)” című és *dr. Nagy Bélának*, az MTA X. Osztály tudományos titkárnak „Adatok az MTA X. osztályának történetéből” című írásait, mintegy keretbe helyezve az életutakat.

A könyv 500 példányban jelent meg, kereskedelmi forgalomba – a korábbiakhoz hasonlóan – nem került, a szerzőnél szerezhető be. A kötetet a szerző – tiszteletpéldányként – a bányászat és földtan területén „terítette”, így az egyetemek tanszékvezetői és a tanszékek könyvtára, az egyetemi könyvtárak, a bányavárosok könyvtárai és polgármesterei, a bányatársaságok, a bányászat érdekvédelmi és szakmai egyesületei, a bányász művelődési intézmények, a földtan és a bányászat elismert szakemberei, azon országgyűlési képviselők, akiknek szakmai kötődése van, kapták meg. Természetesen az MTA vezetői és 100 akadémikus is megkapta a könyvet az MTA 177. közgyűlésének (2007. május 7.) napján.

Hámori István Péter

Rendhagyó könyvismertetés

2006 végén jelent meg *Csiffáry Gergely* főlevéltárosnak, a történelemtudományok kandidátusának „*Magyarország üvegipara 1920-ig*” című, 374 oldalas könyve a Heves Megyei Múzeumi Szervezet és a Dobó István Vármúzeum kiadásában, a Studia Agriensia 25. kiadványaként.

A 18 fejezetet tartalmazó könyv 14. fejezete (170-184. o.) „Az energiaválság és a gazdaság a XVIII-XIX. századi Magyarországon” címmel, 80 irodalmi forrást felhasználva, ma is nagyon aktuális kérdéssel foglalkozik. Ebben a fejezetben a szerző arra keresi a választ, hogy mivel volt indokolható a magyar gazdaság lemaradása a Monarchián belül. A hazai gazdaság-, és ipartörténészek közül a szerző vélhetően elsőként vizsgálja a korszak legérdekesebb és eddig elhanyagoltan kezelt problémáját, az energiaválságot. A XVIII. században nálunk és a Monarchia többi országában is az erdők fája volt az alapvető energiaforrás. Magyarországon, szemben Ny-Európával, nem történt meg az energiaváltás, azaz a fatüzelést nem váltotta fel a széntüzelés. Ennek következtében az ún. „ipari forradalom” mintegy másfél évszázaddal később, 1850 után vette kezdetét.

E fejezetből megismerhetjük, hogy 1749. április 8-án br. Imhoff, a braunschweigi hercegség titkos tanácsosa megbízást kapott az alsó-magyarországi bányaművek felülvizsgálatára, melyben kitér a fafogyasztásra. Az ő tanácsára a királynő úgy rendelkezik, hogy a már ismert széntelepeken kívül újakat kell felkutatni, növelni kell a széntermelést, hogy a fenyegető fahiányt a szén fedezhesse. Olvashatjuk Mária Terézia 1765. évi utasítását, mely a felhagyott soproni szénbányászat újranyitásával kapcsolatos, II. József császár 1782-es és 1783-as rendeleteit, amit a szén érdekében és az erdők védelmében adott ki, és azt az 1796-os udvari rendeletet, amely a szénzállítás segítésére mindennemű vámotl mentesítést adott.

Érdekessége még ennek a fejezetnek, hogy ismerteti Mária Terézia 1763. január 10-ei rendeletét, amely szerint először vették figyelembe a magyar királyság területén lévő ásványvizeket, és meg kellett jelölni azok pontos lelőhelyét és gyógyhatásait is.

A fejezet végén a szerző megállapítja, hogy az elhúzódó energiaválság miatt a Kárpát-medence területén 1750-1918

között, azaz 168 év alatt 6,9 millió kat. hold erdőt irtottak ki, a magyar királyság 325 411 négyzetkilométer összterületének 12,2%-át. Nem volt tehát véletlen, hogy a „XIX. század utolsó évtizedeiben egymást érik a veszjósló diagnózisok arról, hogy az erdőket tékozzolják, pusztítják, az erdők nemzeti kincsünk részét képezik, s ha nem védjük azokat, az ország mihamarabb fátlan pusztasággá változik”.

Úgy gondolom, hogy ezt a könyvet mai aktualitása miatt minél több hazai szakembernek – de különösen a „biomassza” híveinek érdemes lenne tanulmányozni.

Dr. Horn János

Könyvbemutató Tatabányán

Tatabányán könyvbemutatóval egybekötve, ismét megemlékeztek olyan neves személyiségekről, akik életükben sokat tettek a bányászatért, akik gondolkodásmódjukkal, alkotásikkal és sikereikkel példát mutattak az utódoknak.

2007. május 19-én a temetőben és a Gál István lakótelepi Közösségi Házban a *Tatabányai Bányász Hagyományokért Alapítvány* és az *OMBKE Tatabányai Csoportja* rendezésében koszorúzással és könyvbemutatóval emlékeztek meg *Vér László* bányamérnökről és *Lángos Józsa* sakkozóról.

Vér László sírjánál *Szabó Csaba* és *Hencz Jenő*, *Lángos Józsa* sírjánál *Fűrész József* és *Vásas Mihály* helyezte el a megemlékezés virágait, a *Rozmaringos Bányász Egylet* pedig a „Bányász Himnusz” és a „Tisztelet a bányász szaknak” elnéklésével fejezte ki tiszteletét.

A könyvbemutatón szavalt és *dr. Csiszár István* alapítványi elnök köszöntöje után a könyv két szerzője: *Fűrész József* és *Stúber György* tartott beszédet. A megemlékezés bensőségességét fokozta, hogy a terem kivetítőjén a jelenlévők képeket, jeleneteket, dokumentumokat láthattak *Vér László* és *Lángos Józsa* életéből.

Emlékezzünk itt is röviden a két kiváló tatabányaira:

Vér László 1929. július 12-én született Tatabányán, az Ótelepen igazi bányászcsaládban. Elemi iskoláit a Magyar Állami Kőszénbányák által épített és üzemeltetett „libadombi iskolában” végezte. 1940-ben iratkozott be a Tatai Piarista Gimnáziumba, ahol a jó hírű tanároktól a matematikán és irdalmon kívül megtanulta a hitéletet és a hazaszeretetet, de itt vált kiváló labdarúgóvá is. Az érettségi után Sopronban folytatta tanulmányait a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bányamérnöki Karán. *Vér László* ahhoz a „csapathoz” tartozott, akik ápolták és átmentették a bányász hagyományokat a későbbi munkahelyeikre.

Vér László 1953-ban végzett, majd rövid sárospataki kitérő után Tatabányán vállalt munkát. Írhatjuk, hogy a Tatabányai Szénbányászati Tröszt egyik legismertebb személyisége, üzemi főmérnöke, termelési főosztályvezetője vált belőle. De ami a legfőbb, idézzé az emlékére megjelent könyvből: „Személyében egy tapasztalt, a szakmát tisztelő kollégát ismerhettek meg mindazok a fiatalabb mérnökök, műszaki irányítók, bányamesterek, főaknászok, aknászok és munkás emberek, akik munkájuk során vele kapcsolatba kerültek. Erényei közé tartozott, hogy mindenfajta előítélet nélkül tudott bármely helyzetben „a legkülönbözőbb gondolkodású és világnézetű emberrel szemben is toleránsan és megértően viselkedni. Ezeknek köszönhetően különös tisztelet és széles személyes baráti kör övezte személyét.” Laci bácsi nem csak a szakmában, a mindennapi munkában alkotott nagyot, hanem társadalmi tevékenységében is. Sok-sok éven át volt a Mikoviny Sámuel brigád vezetője, az OMBKE Tatabányai Csoportjának alapítója és 1971-1988 között titkára, a Bányászati Szakosztály vezetőségi tagja, a Tatabányai Bányász Labdarúgó Szakosztály

vezetője, majd 2000-ben bekövetkezett haláláig a bányaidai Szent Mihály-templom egyháztanácsának tagja.

Kiemelkedő szakmai és társadalmi tevékenységéért Tatabánya Megyei Jogú Város Közgyűlése 1998-ban a város díszpolgárának fogadta.

Lángos Józsa Tatabányán született 1911. augusztus 28-án, Felsőgallán. Elemi és polgári iskoláit a MÁK Rt. által alapított iskolákban végezte. 1942-ben a VI-os akna írnoka lett, 1954-ben „Ipari képesített könyvelői bizonyítványt” szerzett. Életét a sakk, a tanulás, a tanítás, a munka határozta meg.

Lángos Józsa 1935-ben lépett be a Tatabányai Sport Klubba (TSC). 1937-ben – első hölgyként – a klub sakk szakosztályának tagja lett. Kilencszer volt magyar női bajnok. 1950-ben a moszkvai világbajnoki körmérkőzésen 10-11., 1952-ben, az ugyancsak Moszkvában rendezett világbajnokságon 8-10. helyezést ért el. 1947-ben női mesteri, 1950-ben női nemzetközi mesteri címet kapott. Az „első magyar hölgybajnok”, az „örökös bajnok” megtisztelő címek birtokosa volt.

Józsa néni nem csak versenyzett, hanem tanította is a sakkjátékokat, főleg a gyerekeknek oktatta nagy szeretettel a fortélyokat, kombinációkat. 1968-ban ment hivatalosan nyugdíjba, de a munkát és a versenyzést nem hagyta abba élete végéig. Ő fogalmazta meg: a „Sakk: varázsszó, nincs fáradtság, betegség, bosszúság, minden más feledve!” 1987-ben halt meg a magyar női sakkolás megalapítója, kiváló mestere, a Tatabányai Bányász Sport Klub /TBSC/ tagja.

Köszönetet kell mondanunk a *Tatabányai Bányász Hagyományokért Alapítványnak*, *dr. Csiszár Istvánnak*, a kuratórium elnökének, *Stúber György* és *Fűrész József* szerzőknek, hogy a két kiváló egyéniségnek emléket állítottak, a jövő generációinak példát adó tevékenységüket, szellemiségüket az utókoroknak megőrizték!

Sóki Imre

„Alumínium a következő generációk számára” fenntarthatósági kezdeményezés

A Nemzetközi Alumínium Intézet – International Aluminium Institute (IAI) – 2006. decemberi hírlevele részletesen foglalkozik a világ alumíniumiparának a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos, 2010-ig szóló célkitűzéseivel és azok eddigi eredményeivel.

Az IAI rendszeresen készít felmérést a világ alumíniumiparáról, a résztvevő vállalatok adatszolgáltatása alapján. 2005-ben az adatszolgáltatók száma minden korábbinál magasabb volt:

- 75 kohó, melyek összes termelése 18 Mt fémalumínium (a világtermelés 65%-a)
- 24 timföldgyár, melyek 36 Mt kohászati timföldet állítottak elő (a világtermelés 60%-a)
- 11 bánya 81 Mt bauxittermeléssel (a világtermelés kb. 50%-a)

1. Célkitűzés: az 1 tonna alumíniumra eső üvegházhatású fluorszénhidrogén- (PFC) kibocsátás 1990-hez képest 80%-os csökkentése az egész iparágra vonatkozóan.

2005-ig az 1 tonnára eső kibocsátás 76%-kal csökkent.

2. Célkitűzés: az 1 tonna alumíniumra eső fluorid-kibocsátás 1990-hez képest legalább 33%-os csökkentése az IAI tagvállalatokra vonatkozóan.

2005-ig az 1 tonnára eső kibocsátás több mint 50%-kal csökkent – beleértve a gáz- és szilárdszemcse-kibocsátást is.

3. Célkitűzés: az 1 tonna alumíniumra eső kohósítási energiafelhasználás 1990-hez képest 10%-os csökkentése az IAI tagvállalatokra vonatkozóan.

2005-ig az 1 tonnára eső energiafelhasználás 5%-kal csökkent – elsősorban az új kohókban alkalmazott legjobb elérhető technológiák (BAT) révén.

4. Célkitűzés: az üzemidő-kieséssel járó, és a jelentésköteles üzemzavarok és balesetek 2000-hez képest 50%-os csökkentése az LAI tagvállalatokra vonatkozóan.

2000 és 2005 között a jelentésköteles üzemzavarok száma a felmért üzemekben 75%-kal, ill. a kieső idő 64%-kal csökkent. A személyi sérülések súlyossága (kieső napok száma) is jelentősen (60%-kal) csökkent. A halálos balesetek legtöbbször az emelési-daruzási munkáknál, és a közlekedésben fordul elő, ezért ezekkel kiemelten foglalkoznak.

5. Célkitűzés: környezetvédelmi valamint munkavédelmi irányítási rendszerek 95%-os bevezetése az LAI tagvállalatok üzemében.

2005-ben a felmért üzemek 92%-ában volt ilyen rendszer, 82%-ban ISO 14000 minősítéssel.

6. Célkitűzés: a dolgozók egészségre káros expozíciójának megállapítási- és orvosi ellenőrzési rendszerének 95%-os bevezetése az LAI tagvállalatok üzemében.

2005-ben a tagvállalatok üzemének 89%-ában volt ilyen rendszer.

7. Célkitűzés: Az iparág nyomon követi, hogy a közlekedésben/fuvarozásban felhasznált alumínium által elért súlycsökkentés milyen mértékben csökkenti az üvegházhatású gázok (GHG) kibocsátását.

Az autóipar primeralumínium-felhasználása az utóbbi öt évben 28%-kal nőtt. 2005 és 2020 között az ebből származó CO₂ kibocsátás csökkentés elérheti az évi 500 millió tonnát.

8. Célkitűzés: Az LAI modellezi az alumínium-újrahasznosítás jövőbeli folyamatát, és folyamatosan beszámol az újrahasznosítási eredményeiről.

Az 1960-as 17%-os újrahasznosítási arány napjainkra 33%-ra nőtt, és 2020-ra 40% prognosztizálható. A jelenlegi

újrahasznosítás évi 15 millió tonna üvegházhatású gázkibocsátás-csökkentést jelent.

9. Célkitűzés: Az LAI tagvállalatok csökkentik a frissvíz-felhasználásukat a vízben szegény területeken.

A felmérési problémák miatt ennek kiértékelése további fejlesztést igényel.

10. Célkitűzés: Az LAI tagvállalatok keresik az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetőségeit a timföldgyártásban.

A timföldgyártásban az üvegházhatású gázok fő forrásai a hőtermelés, valamint a villamosenergia- és a mészfelhasználás. 1990 és 2004 között az 1 tonna timföldre eső energiafelhasználás 5%-kal csökkent. Az LAI konkrét célkitűzést dolgoz ki a fajlagos energiafelhasználás további önkéntes csökkentésére.

11. Célkitűzés: Az LAI tagvállalatok keresik az éves rekultivációs tevékenység további növelésének lehetőségeit a bauxitbányászatban.

2005-ben az abban az évben igénybevett területek 70%-át rekultiválták a bányák. Világszinten a bauxitbányászat évi 25 km² területet vesz igénybe, ami csak egyharmada a Manhattan szigetnek New Yorkban. Az éves rekultiváció mértéke mintegy 20 km².

12. Célkitűzés: Az alumíniumipar törekszik a használt kádbélések saját és más iparágakban történő hasznosítására. A fennmaradó mennyiséget környezetet nem szennyező módon helyezik el.

Alumínium tonnánként 25-35 kg használt kádbélés keletkezik. 2005-ben ennek 38%-át hasznosították újrafeldolgozással ismét kádbélésként. A használt kádbélés a cementiparban alapanyag lehetne, de mivel az ottani igényekhez képest kis mennyiségben keletkezik, a hasznosításhoz regionális összefogás szükséges.

PT

A Magyar Néprajzi Társaság a Magyar Állami Földtani Intézet, a Magyarhoni Földtani Társulat, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, valamint a Tatabányai Múzeum közreműködésével

BÁNYÁSZÉLET – KULTÚRA – HAGYOMÁNY címmel

2007. november 29-30-án Budapesten és Tatabányán tudományos konferenciát rendez.

2007. november 29. Magyar Állami Földtani Intézet, Díszterem (Budapest, XIV, Stefánia út 14.)

10:00–10:20 Megnyitó, köszöntők

10:20–10:40 **Paládi-Kovács Attila:** Új közelítések – és a távolodó ipari társadalom

10:40–11:00 **Szemán Attila:** A magyarországi bányászgyermek történeti rétegei

11:00–11:20 **Deáky Zita:** Magyarország bányaegészségügye a XVIII-XIX. században

11:20–11:40 **Sári Zsolt:** A muraszemenyei „olajosok”

12:00–12:20 **Fűrészné Molnár Anikó:** A Tatabányai Múzeum „élő” Bányászati-Ipari Skanzenje

12:20–12:40 **Tóth János:** Szt. Borbálát ábrázoló képzőművészeti alkotások a Magyar Olajipari Múzeumban

12:40–13:00 **Zsámboki László:** A selmeci akadémisták új hazát találtak (1919-1920)

13:00–13:20 (filmvetítés) **Szikladal** – bemutatja: **Hála József**

14:00–14:20 (filmvetítés) **Erőpróba?! – csillettoló- és szénpakolóverseny a tatabányai bányásznapon** –

bemutatja: **Schwarz Gyöngyi**

14:20–14:40 **Papp Andrea:** „Buléner” bányászok Rudabányán

14:40–15:00 **Csiffary Gergely:** A bükkszéki kőolaj-előfordulás és a „lidércfény”

15:00–15:20 **Szvircek Ferenc:** Régi bányászünnepek a Nógrádi Szénmedencében

15:40–16:00 **Csath Béla:** Artézi kutak díszszobrai

16:00–16:20 **Juhász Katalin:** Magyarországi bányászdalok

16:20–16:40 **Dienes Beáta:** A selmeci bányászakadémikusok temetési szokásai

16:40– Zárszó

Közben: kávészünet: 11:40-12:00, 15:20-15:40, ebédszünet: 13:20-14:00

2007. november 30. Tatabányai Múzeum – Szabadtéri Bányászati Múzeum (Tatabánya, Vágóhid út)

Az Ipari Skanzen megtekintése – bemutatja **Fűrészné Molnár Anikó** igazgató.

Kérjük az érdeklődőket, hogy részvételi szándékukat szíveskedjenek **Hála József** szervezővel (M. Áll. Földtani Intézet, 1143 Budapest, Stefánia út 14., tel.: 1-2510-999/219) közölni, jelezve egyben azt is, hogy a konferencián mely napon / napokon szándékoznak jelen lenni!

3000 Hatvan–Nagyombos
Tel./Fax: 06-37/341-231;
Közvetlen faxszám: 06-37/540-035
Mobil: 06-20/3131-612
E-mail: hutter@h-s.hu
Weboldalunk: www.h-s.hu

Termékeink:

- Feszítőperemes fém és műanyag rosták
 - Műanyag rosta/rendszerek (CLIP-TEC, UNIPLANK, UNISTEP Vibro-Elastic, Síkrosta)
- Hárfa rosták, préshegesztett rosták, perforált lemezek
- Ipari drótszövet (vibrátor fonatok) osztályozó gépekhez, magas kopás- és rezgésálló rugóacélból, rozsdamentes kivitelben is
 - Allgaier szitabetétek javítása, felújítása
- Hullámrácsok tetszőleges rácsosztással, jól hegeszthető anyagból, rozsdamentes kivitelben is
- Műszaki szövetek, szítaszövetek 0,04 mm-től rozsdamentes, rugóacél, horganyzott és szénacél anyagokból
- Szúnyoghálók szélein szegett, szőtt kivitelben (barna, fehér, szürke, zöld színekben; 1,0; 1,2; 1,5 m széles tekersekben)
 - Vadhálók tűzi horganyzott kivitelben
 - Kerítés elemek, kerítésmezők

Falinalaptár a bányavárosok címereivel

A Montan-Press Kft. – folytatva az előző évek hagyományait – 2008-ra is egyedi tervezésű falinalaptárt készít. A naptár a középkori Magyarország jelentősebb bányavárosainak címereiből ad válogatást.

A középkori Magyarország jelentősebb bányavárosai érdekük védelmében és jogrendszerük egyéges kialakítása végett szövetségbe tömörültek. A Garam menti, királyi kiváltságot kapott 6 bányatelep – **Selmechánya, Újbánya, Körmöcbánya, Bakabánya, Besztercebánya és Libetbánya** – 1405-ben megalakította az *Alsó-magyarországi Bányavárosok Szövetségét*, amelyhez **Bélabánya**, mint Selmechánytól elvált önálló bányaváros, 1440-ben hetedikként csatlakozott. Ennek példájára 1487-ben alakult meg a *Felső-magyarországi Bányavárosok Szövetsége* **Gölnicbánya, Szomolnok, Rudabánya, Jászó, Telkibánya, Rozsnyó** és **Igló** részvételével.

A naptár a középkori Magyarország bányavárosainak címereit tartalmazza azzal a céllal, hogy példaként szolgáljon azoknak a hajdani magyar bányatelepeknek, akik mostanában akarják címer formájában megörökíteni bányász múltjukat. A naptárlapok olyan méretben és formában készülnek, amelyek egyenként bekeregetve alkalmasak lakások vagy közintézmények díszítésére. A naptár 12+1 lapos, magyar és angol nyelvű felirattal, színes kivitelben készül.

Mérete: **A3-as** (álló) Ára: 100 db-ig **2000 Ft/db**
Reklámhely: **30x5 cm** 100-500 db **1800 Ft/db**
Megjelenés: **2007 októberében** 500 db felett **1600 Ft/db**

Kedvezmény: 2007. szeptember 10-éig történő megrendelés esetén 10%

A keménykarton hátlapon (reklámhely) a cég emblémájának szitázása színenként 120 Ft, szerszámköltség 6000 Ft.

Megrendelés: levélben, faxon, e-mailen és a www.montanpress.hu weblapon keresztül folyamatosan.

Szállítás: igény esetén a megrendelő költségére.

Áraink az áfa összegét nem tartalmazzák.

MONTAN-PRESS Rendezvényszervező, Tanácsadó és Kiadó Kft.

1027 Budapest, Csalogány u. 3/B, III. 4. Tel.: (1) 201 8083, Fax: (1) 201 8948
E-mail: montanpress@t-online.hu www.montanpress.hu

METSO MINERALS (Austria) GmbH

1230 Wien, Josef Benc Gasse 3.

Képviselete:

1146 Budapest,
Hungária krt. 162.

Telefon:
+36-1-471-9201
+36-20-9514-799

Fax: +36-1-471-9200

e-mail:
laszlo.gaszner@
metso.com

web: www.
metsominerals.com

**KOMPLETT KŐ- ÉS KAVICSFELDOLGOZÓ
RENDSZEREK TERVEZÉSE ÉS GYÁRTÁSA**

- szállószalagok
- kavicsmosók
- homokmosók
- rezgőadagolók
- osztályozó berendezések
- vízelentozók
- elevátorok
- magneszalagok
- törőberendezések

3B Hungaria Kft.

H-8900 Zalaegerszeg, Wlassics Gyula u. 13.

Tel.: +36 92/549-033 • +36 92/549-034 • Fax: +36 92/549-021

E-mail: info@3bhungaria.hu • Web: www.3bhungaria.hu

